

Govern multinivell

Codi: 101109
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	3	2
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Andrea Noferini

Correu electrònic: Andrea.Noferini@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Govern multinivell és una assignatura optativa dins el perfil formatiu 'Ciència Política i Gestió Pública' del Grau de Ciències Polítiques de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els continguts de l'assignatura es divideixen en tres blocs. En primer lloc, s'analitzen les transformacions en l'Estat-nació tradicional i l'aparició del govern multinivell com a paradigma analític. El segon bloc està dedicat a l'estudi del procés d'integració europea des d'una perspectiva multinivell, parant especial atenció als processos de construcció supranacional (cessió de sobirania *cap amunt*) i a l'avenç de la descentralització (cessió de sobirania *cap avall*). El tercer bloc se centra en l'anàlisi de polítiques públiques i en la identificació d'actors clau en els processos de governança multinivell.

Les classes teòriques seran complementades amb seminaris pràctics de discussió, que se celebraran al llarg del curs (veure calendari). Caldrà fer un treball previ de preparació per a cadascun dels seminaris. Aquestes sessions podran comptar amb la presència d'un/a expert/a en la matèria.

Pel què fa als prerequisits per cursar aquesta assignatura, es requereix motivació pels temes relatius al procés d'integració europea i al regionalisme, així com per la incorporació de nous actors als processos de disseny i implementació de polítiques públiques. Cal tenir un nivell adequat d'anglès a fi de poder llegir bibliografia en aquest idioma. És una assignatura adient per a qui es vol especialitzar en temes de política europea o de gestió de polítiques públiques.

Objectius

El govern multinivell -entès com un entramat format per actors públics i privats de diferents esferes- és actualment una de les principals expressions de la governança europea. En aquest context, malgrat la preeminència de l'Estat-nació, és un fet que aquesta esfera de poder es troba sotmesa a una sèrie de transformacions funcionals i territorials importants. A partir dels diferents enfoc teòrics i d'exemples concrets, l'assignatura ofereix els estris analítics necessaris per la comprensió dels esmentats processos a la Unió Europea.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
- Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. "Exposar i descriure de manera adequada els principals corrents teòrics de l'anàlisi de les polítiques públiques: el cicle de la política; xarxes i actors; enfocaments institucionals; teoria de l'elecció racional."
2. Analitzar críticament el procés de configuració de l'agenda pública.
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
5. Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
6. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
7. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
8. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
9. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
10. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
11. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
12. Plantejar i exposar un estudi de cas d'una política pública concreta.
13. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
14. Treballar autònomament.
15. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
16. Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
17. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

BLOC I: Govern multinivell i transformacions de l'Estat.

Tema 1. Presentació. Nivells de govern i complexitat institucional.

Zürn, M. (2012), 'Chapter 51: Global Governance as Multi-Level Governance', a Levi-Faur, D. (ed.) *Oxford Handbook of Governance*, Oxford University Press, pàgs. 730-744.

Tema 2. Aproximacions teòriques al govern multinivell.

Conzelmann, T. (2008), 'Towards a new concept of multi-level governance?' *MLG Atelier*, University of Maastricht (online).

Schimmelfennig, F. (2015), 'Liberal intergovernmentalism and the Euro crisis', *Journal of European Public Policy*. Vol [22](#), [núm 2](#), 2015, pàgs. 177-195.

Tema 3. Crisi o reestructuració de l'Estat-nació?

Rodrigo, A. (2016), 'Entre *Westfalia* y *Worldfalia*: la comunidad internacional como comunidad social, política y jurídica', a García, C. (dir.) (2016), *La tensión cosmopolita. Avances y límites en la institucionalización del cosmopolitismo*, Madrid, Tecnos.

Scholte, J.A. (2008), 'Definiendo la globalización', *CLM ECONOMÍA*, núm 10, Pàgs. 15-63.

Tema 4 Descentralització, urbanització i provisió de serveis bàsics

Satterwaithe, D (2013), 'Introducción', AA.VV., *Tercer Informe Mundial sobre Descentralización y Democracia Local; El acceso a los servicios básicos y el proceso de urbanización mundial*, Barcelona, United Cities and Local Governments, pàgs. 25-38.

Charbit, C. (2011). 'Governance of public policies in decentralised contexts: The multi-level approach', *OECD Regional Development Working Papers*, 2011/04, OECD Publishing.

Seminari 1. La governança d'internet. Esquema de l'estructura de governança d'internet i els desafiaments que planteja.

BLOC II: Govern multinivell i procés d'integració europea.

Tema 5. El procés d'integració europea.

Hooghe, L. i Marks, G. (2004), 'Gobernanza estatocéntrica y gobernanza multinivel', a Morata, F. (ed.), *Gobernanza Multinivel en la Unión Europea*, Valencia, Tirant lo Blanch, pàgs. 51-85.

Seminari 2. El Llibre Blanc del Comitè de les Regions sobre la Governança Multinivell (control de lectura).

Tema 6. El procés d'uropeïtzació: conceptes i institucions

Olsen, J.P. (2002), 'The many faces of Europeanizations', *Journal of Common Market Studies*, vol. 40, núm. 5, pàgs. 921-952.

James, H. (2013), 'Why Europe?', *Project Syndicate* (online).

Tema 7. Estratègies d'uropeïtzació: Política de Cohesió.

Unión Europea - Política Regional (invierno 2011-2012), "Política de Cohesión 2014-2020", *Panorama Inforegio 40* (online).

Tema 8. Les euroregions.

Perrin, T. (2015), 'Creative Regions on a European Cross-Border Scale: Policy Issues and Development Perspectives', *European Planning Studies* (online).

Tema 9. Les crisi de la Unió Europea

Sanahuja, J.A. (2012), 'Las cuatro crisis de la Unión Europea', en Mesa, M. (coord.), *Cambio de ciclo: crisis, resistencias y respuestas globales*, Anuario 2012-2013, CEIPAZ-Fundación Cultura de Paz (online).

Seminari 3. Disseny, elaboració i finançament de projectes europeus.

BLOC III: Govern multinivell, esferes de govern i actors.

Tema 10. Models d'organització territorial.

M. Keating (2004), "La Política Territorial y el Nuevo Regionalismo", a F. Morata (2004), *Gobernanza Multinivel en la Unión Europea*, Valencia, Tirant lo Blanch.

Tema 11. L'estructura multinivell Europa: Alemanya, França, Itàlia i Regne Unit.

Consell Europeu de Municipis i Regions (2013), *Decentralisation at a crossroads; Territorial reforms in Europe in times of crisis*, Brussel·les (online).

Tema 12. La participació territorial a la UE.

Aguilera de Prat, C., (2006), 'De la Europa de las regiones a la Europa con las regiones', *Revista d'Estudis Autonòmics i Federals*, núm. 2/2006, pàgs. 47-76.

Tema 13. L'Estat autonòmic espanyol.

Romero, J. (2012), 'España inacabada. Organización territorial del Estado, autonomía política y reconocimiento de la diversidad nacional', *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, vol. 58/1, pàgs. 13-49.

Tema 14. Models de participació regional a través de l'Estat.

Ruiz González, J.G. (2012), "La cooperación intergubernamental en el Estado Autonómico: situación y perspectivas", *REAF - Revista d'Estudis Autonòmics i Federals*, núm. 15, abril 2012, pàgs. 287-328.

Seminari 4. Ciutats i regions com a actors internacionals.

Metodologia

La metodologia combina una sèrie d'activitats interactives i complementàries tendents a reforçar competències i capacitats d'aprenentatge.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport de TIC i debats en grup	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 12, 16
Tipus: Supervisades			
Treball final i tutories	12	0,48	4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos, estudi, recerca i redacció de treballs	75	3	1, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Avaluació

Avaluació

El mètode d'avaluació és múltiple; combina els debats, les presentacions i els controls de lectures a l'aula amb exàmens parcials, a més del treball final sota la direcció del professor (tutories). D'aquesta manera s'assegura un control continuat i un repartiment homogeni de la càrrega de treball.

S'exigeix haver puntuat en cadascun dels àmbits -seminaris, treball final i exàmens parcials- per tenir opció a fer la mitja i calcular la nota final. Els alumnes que no tinguin puntuació en algun dels tres blocs no podran superar l'assignatura. Es farà una avaluació compensatòria quan la nota final es trobi per sota de 5 (sobre 10).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens i proves avaluatòries	50%	3	0,12	1, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 16
Seminaris	25%	6	0,24	1, 2, 4, 11, 12, 13, 16
Treball final i presentació	25%	4	0,16	1, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Bibliografia obligatòria:

Lectures del programa: temari i continguts del curs (Campus Virtual).

Bibliografia bàsica

Bache, I. (2008), *Europeanization and Multi-level governance: Cohesion policy in the European Union and Britain*. Oxford, Rowman and Littlefield.

Bache, I., i Andreou, G. (eds.) (2011), *Cohesion Policy and Multi-level Governance in South East Europe*, Oxford, Routledge.

Marks, G., i Hoogue, L. (2001), *Multi-level governance and European Integration*, Lanham, Rowman & Littlefield.

Morata, F., (ed.) (2004), *Gobernanza Multinivel en la Unión Europea*, Valencia, Tirant lo Blanch.

Bibliografia recomanada

Abellán V., i Vilà, B. (dir.) (2011), *Lecciones de Derecho Comunitario Europeo* (6ª ed.), Barcelona, Ariel.

Argullol, E., i Velasco, C.I. (eds.) (2011), *Instituciones y competencias en los estados descentralizados*, Barcelona, Institut d'Estudis Autònoms.

Bache, I. i Flinders, M. (eds.) (2004), *Multi-level governance*, Oxford, Oxford University Press.

Bache, I., George, S., i Bulmer, S. (2011), *Politics in the European Union* (3ª ed.), Oxford, Oxford University Press.

Bombardier, E., Peterson, J., i Stubb, A., (eds.) (2008), *The European Union: How Does it Work?* (2ª ed.) Oxford, Oxford University Press.

Charbit, C. (2011), *Governance of public policies in decentralised contexts: The multi-level approach*, OECD Regional Development Working Papers, 2011/04, OECD Publishing.

Cini, M., i Pérez-Solorzano N., (2010), *European Union Politics* (3ªed.), Oxford, Oxford University Press.

Comissió Europea (2001), *European governance. A White Paper*, COM (2001) 428 final, Brussel·les.

Donnelly, S., (2010), *The Regimes of European Integration: Constructing Governance of the Single Market*, Oxford, Oxford University Press.

García, C. (dir.)(2016), *La tensión cosmopolita. Avances y límites en la institucionalización del cosmopolitismo*, Madrid, Tecnos.

Hocking, B. (1993), *Localizing foreign policy: Non-central governments and multilayered diplomacy*, Macmillan, Londres.

Linde, E., (2008), *Políticas de la Unión Europea* (5ª ed.), Madrid, Colex.

Mangas, A., i Liñán, D.J. (2010), *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, 6ª ed., Madrid, Tecnos.

Milner, H. V., i Moravcsik, A. (eds.) (2009), *Power, interdependence and nonstate actors in world politics*, Princeton, Princeton University Press.

Piattoni, S. (2009), *Multi-level governance in the EU. Does it work?* Globalization and Politics: A Conference in Honor of Suzanne Berger, MIT.

Sassen, S. (2012), *Cities in a World Economy* (4ª ed.), Thousand Oaks, Pine Forge Press.

Schrim, S.A., (2015), *Societal Foundations of European Policy Divergence in Financial Governance*, EUI Working Papers, RSCAS 2015/21, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute.

Tasan, T., i Vranken, J. (2011), *Handbook for multilevel urban governance in Europe*, The Hague, European Urban Knowledge Network.

Wallace, H., Pollack, M.A., i Young, A.R. (2014), *Policy-Making in the European* (7ª ed.), Oxford, Oxford University Press.

Revistes especialitzades

Cuadernos de Integración Europea

Journal of European Public Policy

Revista CIDOB d'Afers Internacionals

Revista de Administración Pública

Revista de Derecho Comunitario Europeo

Revista de Estudios de la Administración Local y Autonómica

Revista de Estudios Europeos

Revista d'Estudis Autonòmics i Federals

Revue du Droit de l'Union Européenne

Recursos internet

Centre de Documentació Europea de la Universitat Autònoma de Barcelona (<http://www.uab.cat/biblioteques/cde/>)

Centre Internacional de Documentació de Barcelona - CIDOB (<http://www.cidob.org/>)

CIA World Factbook (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>)

Guia d'Ajuts de la Unió Europea (<http://gaue.diba.cat/>)

Escola d'Administració Pública de Catalunya (<http://eapc.gencat.cat/ca/>)

Fundació Robert Schuman (<http://www.robert-schuman.eu/en/>)

Guia d'Ajuts de la Unió Europea (<http://gaue.diba.cat/>)

Instituto Nacional de Administración Pública (<http://www.inap.es/inicio>)

Project Syndicate (<http://www.project-syndicate.org/>)

Real Instituto Elcano de Estudios Internacionales y Estratégicos (<http://www.realinstitutoelcano.org/>)

Representació de la Comissió Europea a Espanya (http://ec.europa.eu/spain/index_es.htm)

Unió Europea - Portal de la UE (<http://europa.eu>)